

NEMZETKÖZI VÁNDORLÁS MUTATÓSZÁMAI

Egy adott ország **vándorlási egyenlegét** az adott évben be- és kivándorlók számának különbsége adja. Ennek alapján egy ország lehet kibocsátó vagy befogadó. Az előbbi esetben több kivándorló hagyta el az országot, mint ahány bevándorló érkezett, az utóbbiban a bevándorlás múlta felül a kivándorlás mértékét. A vándorlási egyenleg értékét az évközepi népességszámra vetítve számítható a **nettó migrációs arányszám**, amit ezer lakosra vonatkozóan szokás megadni. Az értékek a vizsgálati témától függően megadhatók a teljes ki- és bevándorlásra, de a csak magyar, illetve a csak külföldi állampolgárokra vonatkozóan is.

A nemzetközi migrációra vonatkozó nettó és **teljes migrációs arányszámmal** megegyező módszerrel számolhatóak a belföldi vándorlás (lásd külön fejezetben) vizsgálatakor ezen mutatószámok a területi egység és a vonatkozó népesség változtatásával (megyei, járási, települési stb. szinten vizsgálva).

Számítási példa: nettó migrációs arányszám, külföldi állampolgárok

$$\frac{\text{Külföldi állampolgárok vándorlási egyenlege}}{\text{A népesség száma}} \times 1\,000 = \frac{8\,139}{9\,893\,082} \times 1\,000 = 0,8$$

2013-ban Magyarországon a hivatalos magyarországi adatok alapján számolt külföldi állampolgárokra vonatkozó nettó migrációs arányszám – a korábbi évekhez hasonlóan – pozitív értékű volt, tehát több külföldi állampolgár érkezett az országba, mint ahányan elhagyták az országot.

MIGRÁCIÓS POTENCIÁL

A migrációs potenciál a vándorlási hajlandóságot jelenti. A vándorlási hajlandóságot a külföldi és belföldi vándorlásra vonatkozóan is vizsgálják. A migrációs potenciál mérése kérdőíves adatfelvételekkel történik, melynek során a külföldre történő vándorlási hajlandóságot több kérdéssel mérik. A kérdéssor kiterjed a lehetséges vándorlás hosszára (rövid vagy hosszú távú külföldi tartózkodás, kivándorlás), valamint a célországra is. Bizonyos esetekben arról is gyűjtnek adatokat a demográfusok, komolyan tekinthető-e a vándorlási hajlandóság, illetve, hogy tett-e már lépéseket tervei megvalósítása érdekében a válaszadó.